

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

ärinimi: AS LASBET TOOTMINE

registrikood: 11674061

tänava nimi ja maja number: Punane tn 18

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthnumber: 13619

telefon: +372 6052700

e-posti aadress: lasbet.tootmine@lasbet.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Bilanss	4
Kasumiaruanne	5
Rahavoogude aruanne	6
Omakapitali muutuste aruanne	7
Raamatupidamise aastaaruande lisad	8
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	8
Lisa 2 Raha	10
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	11
Lisa 4 Varud	11
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12
Lisa 6 Muud nõuded	12
Lisa 7 Materiaalsed põhivarad	13
Lisa 8 Immateriaalsed põhivarad	14
Lisa 9 Kasutusrent	14
Lisa 10 Laenukohustised	15
Lisa 11 Võlad ja ettemaksed	15
Lisa 12 Võlad tarnijatele	16
Lisa 13 Võlad töövõtjatele	16
Lisa 14 Tingimuslikud kohustised ja varad	16
Lisa 15 Aktsiakapital	17
Lisa 16 Müügitulu	17
Lisa 17 Muud äritulud	17
Lisa 18 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	18
Lisa 19 Turustuskulud	18
Lisa 20 Üldhalduskulud	19
Lisa 21 Tööjõukulud	19
Lisa 22 Muud ärikulud	20
Lisa 23 Intressikulud	20
Lisa 24 Muud finantstulud ja -kulud	20
Lisa 25 Seotud osapooled	20
Lisa 26 Sündmused pärast aruandekuupäeva	22
Aruande allkirjad	25
Vandeaudiitori aruanne	26

Tegevusaruanne

AS Lasbet Tootmine viimaste aastate struktuurse ebaeduga (peamiselt) välisturgudel, jõudis äriühing 2019. aasta lõpuks seisukorda, kus tekkis arusaam, et samu juhtimisstrateegiaid edasi kasutades ei ole ettevõtte jätkusuutlik. Erinevatest põhjustest, kuid eeskätt tulenevalt ebakvaliteetsest üld- ja projektijuhtimisest, tootmise planeerimisest ning toodangust, kanti Rootsi turul märkimisväärsed kahjumeid seoses nõuete mahakandmisega. Samuti peeti aastate vältel mitmete klientidega kohtuvaidlusi, millest aruandeaastal kulmineerus vaidlus ühe Rootsi tellijaga (viited samale kliendile lisades 11, 20 ja 26), kus Stockholmi vahekohus nõudis tellija kasuks välja üle EUR 2,8 miljoni euro. Sellise kohtuotsuse tulemusel ettevõtte tegevus sisuliselt seiskus. See kohtuotsus oli tõenäoliselt ka päästikuks juba 2018. aastal käivitunud, kuid vahepeal erinevate kohtuasjade najal positsioonide selgitamise vajadusest seiskunud, läbirääkimiste taaselustamisele AS-iga Framm. Need läbirääkimised olid ettevõtte jaoks üheks väheks, kui mitte ainukeseks, reaalseks päästerõngaks. Läbirääkimised jõudsid lepingute jõustumiseni 2020. aasta märtsis, mil AS Framm omandas ettevõttes enamusosaluse. Sellega tekkis Eesti suurim betoon- ja betoonvalmistoodete tootja. Tegevuse jätkamiseks omandas AS Framm samal perioodil ka olulisel määral ettevõtte vastu esitatud nõudeid. Oli selge, et ettevõttesse kuhjunud kohustiste määr oli suurusjärgus, kus tee paranemisele sai tekkida vaid läbi saneerimisprotsessi ehk ettevõtte kõikide kreditoride ühise, mitte ainult AS-i Framm, panusega. Uue väljakutse lisas olukorrale ka märtsis 2020 lahvatanud koroonaviirus. Ettevõtte saneerimisprotsess käivitati avalduse esitamise 17.04.2020 ning kinnitati Harju Maakohtu poolt 26.06.2020.

Kirjutame seda aruannet uue juhtkonnana nimel. Oleme veendunud, et tõstes oluliselt toodangu kvaliteeti, korraldades kvaliteetsemalt tootmise planeerimist, juhtides müügitgevust süsteemsemalt, kärpides efektiivselt kulusid nii sisseostuhindade ühtlustamise kui ka tegevuskulude saneerimise kaudu, suurendades organisatsioonis professionaalsust, aga ka inimeste kaasamist otsustesse ja vastutusevõtmist, digiteerides protsesse ja jälgides pidevalt oma tegevuste efektiivsust, suudab ettevõtte AS Frammi kontsernis aastaid kestnud madalseisust välja tulla.

Valik finantsnäitajaid :

	2019	2018
Müügitulu (EUR)	15 544 133	18 275 730
Puhaskasum / -kahjum (EUR)	-4 230 129	-88 074
Töötajate arv	209	219
Tööjõukulud (EUR)	5 181 967	5 126 724
Puhasrentaablus	-27,21%	-0,48%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,43	1,19
ROA (%)	-147,97%	-2,19%
Likviidsuskordaja	0,26	0,86

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

* Puhaskasum (%) = puhaskasum / müügitulu * 100

* Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused

* ROA (%) = puhaskasum / varad kokku

* Likviidsuskordaja = (käibevara - Varud) / Lühiajaline võlgnevus

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	29 267	480 306	2
Nõuded ja ettemaksed	1 582 751	2 306 126	3
Varud	1 132 558	1 065 579	4
Kokku käibevarad	2 744 576	3 852 011	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	102 786	146 950	7
Immateriaalsed põhivarad	11 485	16 978	8
Kokku põhivarad	114 271	163 928	
Kokku varad	2 858 847	4 015 939	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	0	260 000	10
Võlad ja ettemaksed	6 318 892	2 985 855	11
Kokku lühiajalised kohustised	6 318 892	3 245 855	
Kokku kohustised	6 318 892	3 245 855	
Omakapital			
Aktiivkapital nimiväärtuses	25 560	25 560	15
Kohustuslik reservkapital	2 556	2 556	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	741 968	830 042	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-4 230 129	-88 074	
Kokku omakapital	-3 460 045	770 084	
Kokku kohustised ja omakapital	2 858 847	4 015 939	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Müügitulu	15 544 133	18 275 730	16
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-13 413 961	-14 351 244	18
Brutokasum (-kahjum)	2 130 172	3 924 486	
Turustuskulud	-2 438 248	-2 303 427	19
Üldhalduskulud	-3 992 652	-1 656 228	20
Muud äritulud	297 612	4 494	17
Muud ärikulud	-224 066	-7 991	22
Ärikasum (kahjum)	-4 227 182	-38 666	
Intressitulud	90	0	
Intressikulud	-3 747	-35 482	23
Muud finantstulud ja -kulud	710	-13 926	24
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-4 230 129	-88 074	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-4 230 129	-88 074	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	-4 227 182	-38 666	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	50 443	86 840	7,8
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-17 667	0	7
Muud korrigeerimised	1 178 778	0	
Kokku korrigeerimised	1 211 554	86 840	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-386 852	1 223 752	
Varude muutus	-66 979	392 109	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	3 279 838	-1 582 530	
Laekunud intressid	90	165	
Makstud intressid	0	-7 746	
Muud rahavood äritegevusest	710	0	
Kokku rahavood äritegevusest	-188 821	73 924	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-1 042	-7 614	
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	17 667	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	16 625	-7 614	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	200 000	1 500 000	25
Saadud laenude tagasimaksed	-460 000	-1 240 000	25
Makstud intressid	-18 843	-34 226	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-278 843	225 774	
Kokku rahavood	-451 039	292 084	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	480 306	188 222	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-451 039	292 084	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	29 267	480 306	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku
	Aksiakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2017	25 560	2 556	830 042	858 158
Aruandeaasta kasum (kahjum)			-88 074	-88 074
31.12.2018	25 560	2 556	741 968	770 084
Aruandeaasta kasum (kahjum)			-4 230 129	-4 230 129
31.12.2019	25 560	2 556	-3 488 161	-3 460 045

Seisuga 31.12.2019 on AS Lasbet Tootmine omakapital negatiivne, st ei vasta äriseadustikus sätestatud netovara miinimumnõuetele. Et viia ettevõtte negatiivne omakapital vastavusse äriseadustikus sätestatud nõuetele, kaalub konsolideerimisgrupp Framm, kuhu ettevõtte kuulub, erinevaid võimalusi suurendada ettevõtte netovara, mh kasutades selleks konsolideerimisgrupi ettevõtetele kuuluvaid nõudeid ettevõtte vastu.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS Lasbet Tootmine 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse Standardiga (EFS).

Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täpsustab raamatupidamise seaduse § 34 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrus (edaspidi toimikonna juhend või lühendatult RTJ).

AS Lasbet Tootmine kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 2 alusel. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eurodes.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid, lühiajalisi (alla 3 kuulise lunastustähtajaga) pangadeposiite ja rahaturufondi osakuid, millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk.

Äritegevuse rahavood on kaudsel meetodil ning investeerimise ja finantseerimise rahavood otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2019 on ümber hinnatud Eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Kulu ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlusest on kajastatud turustuskuludes. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Kuludes kajastamisel ja bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse tooraine ja materjalide puhul kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit ning valmistoodangu puhul individuaalmaksumuse meetodit.

Lõpetamata- ja valmistoodangu puhul on tootmise üldkulud jagatud varudele ettevõtte normaalsest tootmismahtudest lähtudes.

Varud kajastatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Materjalid ja lõpetamata toodang hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimisväärtust.

Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse allahindluse perioodil müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kuluna.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 960 euro ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale. Kui põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ja seda finantseeritakse laenuga, lülitatakse laenukasutuse kulutused objekti soetusmaksumusse. Vara maksumusse kapitaliseeritakse laenukasutuse kulutused, mis on arvestatud alates vara valmistamise alustamise hetkest kuni vara valmimiseni. Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Materiaalse põhivara gruppidele on üldjuhul määratud järgmised kasulikud eluead:

Materiaalse põhivara grupp Kasulik eluiga

Maa ei amortiseerita

Ehitised ja rajatised 10 - 20 aastat

Seadmed 4 - 6 2/3 aastat

Sõidukid 3 - 4 aastat

Muu inventar 2 - 3 aastat

Materiaalse põhivara objekti spetsiifika tõttu võib selle kasulik eluiga erineda muu sarnase grupi omast. Sellisel juhul vaadatakse seda eraldiseisvana ning määratakse talle sobiv amortisatsiooniperiood. Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikkust eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine; amortiseerimist alustatakse uuesti hetkest, mil vara lõppväärtus on langenud alla tema bilansilise jääkmaksumuse.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid kulutusi, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni oluline komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele, eeldusel, et see vastab materiaalse põhivara mõistele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha.

Kui asendatava komponendi soetusmaksumus ei ole teada, hinnatakse maha kantavat maksumust lähtudes asendamise hetke soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumi.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 960

Rendid

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Faktooringu arvestuspõhimõtted:

Tavapärase äritegevuse käigus tekkinud nõuete edasimüügil (nõuete faktooring) laekunud summade kajastamine sõltub sellest, kas nõude ostjal (faktoori) on õigus see müüjale selle mittelaekumise korral tagasi loovutada (regressiõigusega faktooring). Regressiõigusega faktooringut käsitletakse kui nõuete tagatisel võetud finantskohustust. Kuni nõude laekumiseni faktooriile kajastatakse nõuete müügist laekunud summad intressikandvate kohustustena. Nõude raamatupidamisväärtuse ja laekunud raha vahe kajastatakse perioodi finantskuludes.

Finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu sisemise intressimäära meetodil. Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates aruandekuupäevast, kui ettevõtjal pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva või kui laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval finantskohustis tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Ettevõtte moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tugineetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõttel on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses.

Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

Tingimuslikud kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurust ei saa usaldusväärselt hinnata. Tingimuslike kohustuste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta. Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused. Intressitulud kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast.

Maksustamine

Vastavalt kohaldatavatele Eesti Vabariigi seadustele ei maksa Eesti ettevõtted kasumilt tulumaksu. Kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtted tulumaksu jaotamata kasumist väljamakstavatelt dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt.

Kehtiv maksumäär alates 01.01.2015 on 20/80 väljamakstud netodividendidest. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018. aasta esimene arvesse võetav aasta.

Kuna tulumaksu tasutakse dividendidelt, mitte kasumilt, ei teki ajutisi erinevusi maksustamisväärtuste ning varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse vahel, mis võiksid põhjustada edasilükkunud tulumaksuvarasid ja –kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna ning bilansis kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneb vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisega, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele. Seotud osapooled on:

Aksiaseltsi juhatus ja nõukogu ning ettevõtted, mille juhtkonda kuuluvad isikud (või nende lähedased pereliikmed), kes omavad valitsevat või olulist mõju AS-i Lasbet Tootmine üle.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mitte-korrigeeriva sündmusega.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid aruandekuupäeva, 31. detsembri 2019 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Sularaha kassas	4 275	6 661
Arvelduskontod	24 992	473 645
Kokku raha	29 267	480 306

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	1 563 433	1 563 433
Ostjatelt laekumata arved	1 996 669	1 996 669
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-433 236	-433 236
Muud nõuded	7 773	7 773
Intressinõuded	0	0
Viitlaekumised	7 773	7 773
Ettemaksed	2 950	2 950
Muud makstud ettemaksed	2 950	2 950
Lühiajalised hoiused	8 595	8 595
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 582 751	1 582 751
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	2 194 614	2 194 614
Ostjatelt laekumata arved	2 521 607	2 521 607
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-326 993	-326 993
Muud nõuded	32 312	32 312
Intressinõuded	171	171
Viitlaekumised	32 141	32 141
Ettemaksed	19 762	19 762
Muud makstud ettemaksed	19 762	19 762
Lühiajalised hoiused	59 438	59 438
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 306 126	2 306 126

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Tooraine ja materjal	477 612	397 176
Valmistoodang	644 726	668 403
Ettemaksed varude eest	10 220	0
Kokku varud	1 132 558	1 065 579

Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele on kajastatud müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kuluna (vaata lisa 18).

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks	58 570	62 595
Üksikisiku tulumaks	98 043	102 249
Erisoodustuse tulumaks	3 140	3 823
Sotsiaalmaks	182 174	196 365
Kohustuslik kogumispension	7 448	7 662
Töötuskindlustusmaksed	11 308	12 291
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	153	154
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	360 836	385 139

Lisa 6 Muud nõuded (eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Intressinõuded	0	0
Viitlaekumised	7 773	7 773
Kokku muud nõuded	7 773	7 773
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Intressinõuded	171	171
Viitlaekumised	32 141	32 141
Kokku muud nõuded	32 312	32 312

Lisa 7 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

						Kokku
	Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	Lõpetamata projektid	
31.12.2017						
Soetusmaksumus	351 371	43 061	1 346 868	1 741 300	9 126	1 750 426
Akumuleeritud kulum	-335 022	-24 215	-1 182 330	-1 541 567	0	-1 541 567
Jääkmaksumus	16 349	18 846	164 538	199 733	9 126	208 859
Ostud ja parendused	0	1 232	6 382	7 614	0	7 614
Amortisatsioonikulu	-11 898	-5 642	-42 857	-60 397	0	-60 397
Ümberliigitamised	0	0	0	0	-9 126	-9 126
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest	0	0	0	0	-9 126	-9 126
31.12.2018						
Soetusmaksumus	351 371	44 293	1 312 504	1 708 168	0	1 708 168
Akumuleeritud kulum	-346 920	-29 857	-1 184 441	-1 561 218	0	-1 561 218
Jääkmaksumus	4 451	14 436	128 063	146 950	0	146 950
Ostud ja parendused	0	1 042	0	1 042	0	1 042
Amortisatsioonikulu	-4 451	-5 547	-34 952	-44 950	0	-44 950
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	-256	0	-256	0	-256
31.12.2019						
Soetusmaksumus	280 552	44 312	1 312 504	1 637 368	0	1 637 368
Akumuleeritud kulum	-280 552	-34 637	-1 219 393	-1 534 582	0	-1 534 582
Jääkmaksumus	0	9 675	93 111	102 786	0	102 786

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2019	2018
Masinad ja seadmed	17 667	0
Transpordivahendid	17 667	0
Kokku	17 667	0

Lisa 8 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Arvutitarkvara	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Kokku
31.12.2017			
Soetusmaksumus	24 388	66 735	91 123
Akumuleeritud kulum	-15 845	-31 857	-47 702
Jääkmaksumus	8 543	34 878	43 421
Amortisatsioonikulu	-3 869	-22 574	-26 443
31.12.2018			
Soetusmaksumus	24 388	66 735	91 123
Akumuleeritud kulum	-19 714	-54 431	-74 145
Jääkmaksumus	4 674	12 304	16 978
Amortisatsioonikulu	-2 573	-2 920	-5 493
31.12.2019			
Soetusmaksumus	24 388	66 735	91 123
Akumuleeritud kulum	-22 287	-57 351	-79 638
Jääkmaksumus	2 101	9 384	11 485

Lisa 9 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2019	2018
Kasutusrendikulu	1 408 583	1 213 393

Ettevõtte rendib tootmishoonet ja kontori ruume Aktsiaseltsilt Lasbet. Rendileping sõlmiti 30.06.2009.a. tähtajaga 10 aastat. AS-il Lasbet Tootmine on õigus rendileping ennetähtaegselt ühepoolselt lõpetada, teatades sellest üürileandjale ette vähemalt üks kuu ja makstes lepingu ennetähtaegse lõpetamise eest üürileandjale leppetrahvi kahe kuu üüri summas.

Pärast aruandekuupäeva toimunud ettevõtte omanikuvahetusega seoses, sõlmiti AS-iga Lasbet ka uus pikaajaline tehase rendileping.

Kasutusrendi kulud koosnevad hoone rendist, autode kasutusrendist, seadmete ja tööriistade rendist.

Lisa 10 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2019	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Laen	0	0					
Lühiajalised laenud kokku	0	0					
Laenukohustised kokku	0	0					

	31.12.2018	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Laen	260 000	260 000			5%	EUR	30.06.2019
Lühiajalised laenud kokku	260 000	260 000					
Laenukohustised kokku	260 000	260 000					

Lisa 11 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	3 275 904	3 275 904	12
Võlad töövõtjatele	270 883	270 883	13
Maksuvõlad	360 836	360 836	5
Muud võlad	1 799	1 799	
Muud viitvõlad	1 799	1 799	
Saadud ettemaksed	169 110	169 110	
Muud saadud ettemaksed	169 110	169 110	
Muud võlad	2 240 360	2 240 360	
Kokku võlad ja ettemaksed	6 318 892	6 318 892	

	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	2 244 106	2 244 106	12
Võlad töövõtjatele	292 319	292 319	13
Maksuvõlad	385 139	385 139	5
Muud võlad	17 152	17 152	
Intressivõlad	15 096	15 096	
Muud viitvõlad	2 056	2 056	
Saadud ettemaksed	47 139	47 139	
Muud saadud ettemaksed	47 139	47 139	
Kokku võlad ja ettemaksed	2 985 855	2 985 855	

Kirjel „Muud võlad“ seisuga 31. detsember 2019 summas 2 240 360 eurot on kajastatud ühe Rootsi tellijaga sõlmitud töövõtulepingu rikkumisest tekkinud kahju hüvitamise kohustis tulenevalt tööde viivitusest. Kohustis on bilansis arvele võetud lõpliku vahekohtu otsuse alusel. 2020. aastal AS Framm ettevõtte uue emaettevõtteks loonud eeldused, et ettevõttel oleks piisavalt jooksvat käibekapitali ning on omandanud kontserniettevõtete kaudu ka ülalnimetatud nõude.

Lisa 12 Võlad tarnijatele

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Eesti	2 737 193	1 830 691
Välismaa	538 711	413 415
Kokku võlad tarnijatele	3 275 904	2 244 106

Lisa 13 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Töötasude kohustis	181 656	195 593
Puhkusetasude kohustis	89 227	96 726
Kokku võlad töövõtjatele	270 883	292 319

Lisa 14 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	0	643 150
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	0	160 788
Kokku tingimuslikud kohustised	0	803 938

Ettevõttel on sõlmitud juhatuse liikme leping juhatuse esimehega. Juhatuse lepingu lõppemisel või seltsi poolt ülesütlemisel makstakse hüvitist tema kuue kuutasu ulatuses.

Ettevõttel on 31.12.2019 seisuga pooleli vaidlus Rootsi tellijaga, kelle vastu on ettevõttel bilansiväliseid nõudeid summas 636 tuhat eurot ning kellel on omakorda vastunõudeid (pretensioone) AS Lasbet Tootmine vastu summas 400 tuhat eurot. AS Lasbet Tootmine käsitleb oma nõudeid tingimusliku varana, kuna ettevõtte juhtkonna ja õigusnõustaja hinnangul on majandusliku kasu saamine tõenäoline, kuid selle realiseerumine ei ole ettevõtte kontrolli all.

Vaidlus käib erinevate betoonelementide tarnimise ja paigaldamisteenuse osutamise lepingut puudutavate küsimuste üle.

Aastaruande kinnitamise hetkel pole vaidluse tulemust võimalik ennustada, kuna vastaspoolelt ei ole tulnud ametlikku dokumentatsiooni, millest nähtuks, millele tema vastunõuded põhinevad, seega pole ettevõtte õigusnõustajad ja kohus neid veel saanud kontrollida ega seisukohta võtta.

Vaidlus jätkub suure tõenäosusega Stockholmi vahekohtus. Ettevõtte juhtkonna ja õigusnõustaja hinnangul ei kaasne teadaolevalt vaidlusega täiendavat negatiivset mõju ettevõtte finantsseisundile ja -tulemustele, kuna on väga ebatõenäoline, et vastaspoole vastunõuded aktsepteeritaks kohtus täies ulatuses, jättes samas AS Lasbet Tootmine nõuded tellijale tarnitud betoonelementide osas täielikult aktsepteerimata.

Lisa 15 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Aktsiakapital	25 560	25 560
Aktsiate arv (tk)	400	400
Aktsiate nimiväärtus	63.90	63.90

Lisa 16 Müügitulu

(eurodes)

	2019	2018
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	11 484 497	8 516 338
Soome	3 474 399	1 546 509
Läti	0	2 538 492
Rootsi	585 237	5 674 391
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	15 544 133	18 275 730
Kokku müügitulu	15 544 133	18 275 730
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Kokkupandavate betooniehitiste ja nende elementide tootmine EMTAK 23611	14 504 843	15 060 355
Kaubavedu maanteel EMTAK 49411	858 795	2 115 679
Ehituslik insener-tehniline projekteerimine ja nõustamine EMTAK 71121	19 988	92 541
Vundamendi-, betooni- jm müüritööd EMTAK 43991	160 507	1 007 155
Kokku müügitulu	15 544 133	18 275 730

Lisa 17 Muud äritulud

(eurodes)

	2019	2018
Kasum materiaalse põhivarade müügist	17 666	0
Trahvid, viivised ja hüvitised	279 946	4 494
Kokku muud äritulud	297 612	4 494

Lisa 18 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu (eurodes)

	2019	2018
Tooraine ja materjal	-5 945 476	-5 726 934
Varude allahindlus ja mahakandmine	-23 677	-224 597
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	-1 037 781	-941 354
Müügi eesmärgil ostetud teenused	-32 591	-1 125 522
Energia	-242 088	-303 342
Elektrienergia	-130 627	-134 490
Soojusenergia	-56 068	-82 244
Kütus	-55 393	-86 608
Üür ja rent	-1 305 122	-1 117 010
Tööjõukulud	-4 111 149	-4 014 177
Amortisatsioonikulu	-38 769	-49 185
Vesi	-20 446	-14 786
Prügivedu	-75 825	-63 679
Remonttööd	-72 168	-100 997
Muud	-508 869	-669 661
Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-13 413 961	-14 351 244

Lisa 19 Turustuskulud (eurodes)

	2019	2018
Transpordikulud	-1 283 642	-1 858 756
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-1 154 606	-444 671
Kokku turustuskulud	-2 438 248	-2 303 427

Lisa 20 Üldhalduskulud

(eurodes)

	2019	2018
Üür ja rent	-96 600	-88 701
Energia	-83 210	-75 572
Elektrienergia	-3 720	-7 145
Soojusenergia	-72 152	-61 386
Kütus	-7 338	-7 041
Transpordikulud	-22 933	-28 845
Mitmesugused bürookulud	-284 536	-122 063
Uurimis- ja arengukulud	-34 775	-56 012
Lähetuskulud	-16 864	-43 212
Koolituskulud	-3 013	-8 683
Riiklikud ja kohalikud maksud	-12 546	-9 949
Tööjõukulud	-1 070 819	-1 112 548
Amortisatsioonikulu	-11 674	-37 655
Muud	-115 322	-72 988
Kulud reklamatsioonidest	-2 240 360	0
Kokku üldhalduskulud	-3 992 652	-1 656 228

2019. aastal real "Kulud reklamatsioonidest" kajastatud summa 2,2 miljonit eurot on kahjum, mis tekkis seoses aruandeaastal lõppenud kohtuvaidlusega, kus Stockholmi vahekohus mõistis ühe Rootsi kliendi kasuks välja nõudeid ca 2,8 miljonit euro ulatuses (vaata ka lisa 11).

Lisa 21 Tööjõukulud

(eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	-3 861 597	-3 812 082
Sotsiaalmaksud	-1 320 370	-1 314 642
Kokku tööjõukulud	-5 181 967	-5 126 724
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	209	219
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	202	213
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja	2	2
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	5	5

Lisa 22 Muud ärikulud

(eurodes)

	2019	2018
Kahjum valuutakursi muutustest	-556	-238
Trahvid, viivised ja hüvitised	-2 981	-7 746
Kahjum muude varade väärtuse muutusest	-220 529	0
Muud	0	-7
Kokku muud ärikulud	-224 066	-7 991

Lisa 23 Intressikulud

(eurodes)

	2019	2018
Intressikulu laenudelt	-3 747	-34 822
Muud intressikulud	0	-660
Kokku intressikulud	-3 747	-35 482

Lisa 24 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2019	2018
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	710	574
Trahvid, viivised ja hüvitised	0	-14 500
Kokku muud finantstulud ja -kulud	710	-13 926

Lisa 25 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2019	31.12.2018
	Kohustised	Kohustised
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 022 105	644 605

Laenud

2019	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Makstud intressid	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad						
AS Lasbet	200 000	460 000	18 307	5%	EUR	04.10.2019

2018	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Makstud intressid	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad						
AS Lasbet	500 000	240 000	0	5%	EUR	30.06.2019

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2019		2018	
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 546 288	8 360	1 289 062	22 421

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2019	2018
Arvestatud tasu	92 760	81 710

Ostud seotud osapooltelt on seotud peamiselt üüri- ja renditeenuste soetamisega.

Kohustistes seotud osapooltele on 31.12.2019 seisuga kajastatud tavapärase äritegevuse käigus tekkinud võlad summas 1 022 105 eurot (31.12.2018: 369 509 eurot). Laenukohustisi seotud osapoolte ees bilansipäeva seisuga ei olnud (31.12.2018: 260 000 eurot), samuti puudus intressivõlg (31.12.2018: 15 096 eurot).

Aruandeaastal on Aktsiaseltsilt Lasbet saadud laene summas 200 000 eurot ning tagasi on makstud 460 000 eurot. Aktsiaseltsilt Lasbet saadud laenudelt on arvestatud ja makstud intresse summas 18 307 eurot, millest 15 096 eurot tasuti 2018. aasta eest arvestatud intresse.

Lisa 26 Sündmused pärast aruandekuupäeva

I Sündmused pärast aruandekuupäeva

1. Lasbet Tootmine ja liitumine AS Framm kontserniga.

2020. aasta märtsis vahetus AS Lasbet Tootmine omanik – ettevõtte enamusosalus liikus AS Lasbet kontsernist kontserni AS Framm (vahetuks omandajaks on Teine Omandamise OÜ). AS Framm kontserni emaettevõttena on kõrvaldanud Lasbet Tootmise jaoks kriitilised takistused tegevuse jätkamiseks - (1) on omandatud kontserniettevõtete kaudu varasemalt viidatud Rootsi tellija nõude ning (2) samuti on AS-ilt Lasbet omandatud üüri- ja laenulepingust tulenevad nõuded. Täiendavalt on AS Framm loonud eeldused selleks, et ettevõttel oleks stabiilseks toimimiseks piisav käibekapital.

Omanikuvahetusega loodi alused Eesti suurima betoon- ja betoonvalmistoodete tootja tekkeks. Suurem ühine tootmisvõimsus loob pikemas perspektiivis eeldused nii täiendava efektiivsuse osas kui ka paremad võimalused konkureerimaks suurematel ehitusobjektidel.

AS Framm on uue omanikuna kaasanud enamuse oma juhtkonnast AS Lasbet Tootmine juhtimisse, mille tulemusena on iga AS Lasbet Tootmine valdkonnajuht saanud operatiivset ja igakülgset toetust oma valdkonda puudutavate muudatuste sisse viimisel. Seejuures on Frammi juhtivad töötajad võtnud vastutuse AS Lasbet Tootmine elutähtsates valdkondades, milleks on tootmine, müügijuhtimine, finantsjuhtimine, raamatupidamine, personalijuhtimine ja juriidiline haldamine. Lisaks on olulisel määral integreerunud ka ettevõtete vaheline IT juhtimine ning kogu ostu-tegevus on samuti viidud ühistele alustele.

Ettevõtte efektiivseks juhtimiseks on uus AS Lasbet Tootmine juhatus elutähtsaid protsesse viinud digitaalseks ning märkimisväärselt kaasajastanud juhtimisprotsesse. Muutustest tingitud läbipaistvus ja avatus on viinud AS Lasbet Tootmine töötajakonna parema kaasamiseni, vastutusvaldkondade selginemiseni ja selgema vastutuse võtmiseni.

2. Saneerimismenetlus.

Ettevõtet saatnud ebaedu on viimastel aastatel olnud märkimisväärne. Selle ilmekaks näiteks on olnud nii erinevate kliendi nõuete mahakandmised olulistes summades, samuti ilmestavad seda ka erinevad kohtuvaidlused klientidega, millest olulisim kulmineerus aruandeaasta lõpus ka kohtuotsuseks, millega mõisteti ettevõtet välja ca EUR 2 800 000. Märkimisväärselt laekumata jäänud nõudeid, aga ka tuludele mittevastav kulubaas ning ebaefektiivsus viisid ettevõtte kahjumisse ja ettevõtte võlad kumuleerusid aastate vältel. Ühing säilis sisuliselt vaid endise omanikettevõtte AS Lasbet toel, kellele oli AS-iga Framm läbirääkimiste taaskäivitamise hetkeks kumuleerunud üürivõlga ca EUR 1 000 000 ulatuses. Ettevõttel käibevahendid sisuliselt puudusid. Puudus igasugune võimalus katta ettevõtte kohustusi.

AS-i Lasbet Tootmine uus juhatus võttis vastu otsuse algatada ettevõtte saneerimismenetlus, mis oli ainus võimalus alustada Lasbet Tootmise päästmist. Ettevõtte kreditoorne võlgnevus oli kumuleeruvalt kasvanud aastate vältel suurusjärku, mida polnud võimalik ei emaettevõttel katta, ega ka lühiajaliste kokkulepete toel kreditoridega lahendada, millele andis viimase tõuke ka uuest koroonaviirusest tulenevad mõjud ettevõtte majandustegevusele.

17. aprillil 2020 esitas ettevõtte Harju Maakohtule avalduse saneerimismenetluse algatamiseks, mis kinnitati Harju Maakohtu poolt 26. juunil 2020.

Täiendav informatsioon saneerimiskava kohta on avalikustatud allpool lõigus II. Tegevuse jätkuvus ja saneerimine.

3. Uue koroonaviiruse mõju

2020. aasta alguses kinnitati uue koroonaviiruse (SARS-CoV-2) olemasolu ja käesoleva majandusaasta aruande koostamise ajaks on see levinud üle kogu maailma, sealhulgas Eestisse, põhjustades probleeme ettevõtetele ja majandusaktiivsusele. Olukorras, kus uus koroonaviiruse haigus (COVID-19) on levimas ning Maailma Terviseorganisatsioon on kuulutanud välja rahvusvahelise tähtsusega rahvatervise hädaolukorra, on palju prognoosimatust ja pidevas muutumises olevaid tegureid, mis suurendab oluliselt majanduslikku ebakindlust.

Töötlev tööstus nagu ehitusmaterjalide tootmine, mis töötab enamasti pikemaajaliste tellimustega, on majanduskeskkonnas toimuvast mõjutatud mitmekuulise viibega ning 2020. aasta esimesel poolel finantsiliselt veel märkimisväärselt ei kannatanud.

Tuleb eeldada, et viiruse levikuks ja selle tagajärgede leevendamiseks kasutusele võetud riiklikel meetmetel on tõsised tagajärjed nii ehitus- kui kinnisvarasektorile kõigis riikides, kus tegutsevad ettevõtte toodangu tellijad. Kiiresti ja oluliselt kasvanud ebakindlus tuleviku suhtes paneb tellijaid lükkama edasi investeerimisotsuseid ning väheneb nõudlus ettevõtte toodete järele. Kuivõrd riiklike meetmete üheks osaks on liikumis- ning tegevusvabaduse piiramine, siis mõjutab see negatiivselt ka ehitusettevõtete tarneahelaid ning tööjõu kättesaadavust. Seetõttu võib ehitustegevus hakata viibima. Käesoleva aastaaruande koostamise hetkeseisuga hindab AS Lasbet Tootmine juhtkond, et pandeemia mõjub 2020. aasta käibe negatiivselt, seda eriti aasta teises pooles. Samas pandeemia kogumõju ettevõtte majandustulemustele ei ole käesoleval ajal võimalik objektiivselt ennustada.

Ettevõtte käsitleb viirusest tingitud haiguspuhangut aruandekuupäeva järgseks mittekorrigeerivaks sündmuseks.

Muid olulisi aruandekuupäeva järgseid sündmusi, mida tuleks raamatupidamise aastaaruandes kajastada või avalikustada, ei esinenud.

II Tegevuse jätkuvus ja saneerimine.

31.12.2019 seisuga ületavad ettevõtte lühiajalised kohustised käibevara 3,6 miljoni euro võrra. Käibekapitali puudujääk on märkimisväärselt süvenenud 2019. aasta lõpus kaotatud kohtuvaidluse tulemusena (vaata lisa 11 ja 13). Samuti on olulise augu käibevarasse jätanud suuremahulised ostjatelt laekumata arvete allahindlused (lisa 19).

Lisaks on majanduslike raskuste põhjuseks olnud ka järgnevad tegurid:

- ebapiisav kvaliteet tootmistegevusel ;
- ebapiisav kvaliteet tootmise planeerimisel ;
- ebapiisav kvaliteet välisprojektide juhtimisel;
- juhtkonna tegevus eelpool nimetatud raskuste ületamisel ;
- raskused vajaliku kompetentsiga tööjõu leidmisel;

Negatiivne käibekapital viitab uue juhtkonna hinnangul asjaolule, et eksisteerib oluline ebakindlus tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ettevõtte suotlikkuses realiseerida oma varasid ja täita oma kohustusi tavapärase äritegevuse käigus.

17. aprillil 2020 esitas ettevõtte Harju Maakohtule avalduse saneerimismenetluse algatamiseks. Saneerimisvajadus on tingitud olulistest majanduslikest raskustest, mis on süvenenud alates 2017. aastast ja mis tulenevad sellest, et AS Lasbet Tootmine sissenõutavaks muutunud kohustiste mahu juures ja COVID-19 mõju tulemusena ei ole kõikide kohustiste rahuldamine likviidsete vahendite puudumise tõttu jooksvalt võimalik. Saneerimiskava on võlausaldajate poolt vastu võetud ning kohtu poolt kinnitatud juunis 2020.

Saneerimiskavas esitatud abinõud ja tegevused võimaldavad AS-l Lasbet Tootmine tulla toime tekkinud makseraskustega ja taastada ettevõtte igapäevane majandustegevus. Peamised, kuid mitte ainsad, abinõud ja tegevused on alljärgnevad:

1) Müügi- ja kasvatamine. AS Lasbet Tootmine jätkab ümberkorraldustega välisriikidel osutatavate teenuste osas lähtudes Rootsi turul saadud õppetundidest. Ettevõtte eesmärgiks on läbi kogu tootmis-, tarne- ja teenuseahela optimeerimise ja parema läbimõtestamise vähendada vaidlusriske ning parandada kasumlikkust. Samuti soovib AS Lasbet Tootmine asetada suuremat fookust Soome turule oma kliendibaasi laiendamiseks ning peamiste sihtturudega seotud riskide hajutamiseks. Juhtkond on veendunud, et leiab ühingu uusi projekte, mille kas või osaline töö järeldamine võimaldaks katta optimaalse tootmismahu. Suuremahulistest projektides ja hangetes osalemise puhul arvestab ettevõtte nii uute tootmismahtudega grupisisest kui ka võimaliku koostööga konkureerivate ettevõtetega, mis tagab ettevõttele suurema mahu betoonelementide tootmisel.

2) Kulude optimeerimine. AS Lasbet Tootmine kasumlikkuse tagamiseks on äärmiselt oluline kulude kärpimine. Ettevõtte on alates 2017. aastast vähendanud töötajate arvu: aastal 2017 oli ettevõttel keskmiselt 223 töötajat, 2018. aastal 219 töötajat ning 2019. aastal 209 töötajat. Omanike vahetusega seonduvalt vähenes töötajate arv ka 2020. aasta kevadel oluliselt ja väheneb ka edaspidi. AS Lasbet Tootmine juhtkond on viinud ellu kulude optimeerimise kava ja varude jäägi optimeerimise kava, mis võimaldab müüa liigsed varud ja tekitada nii käibevahendeid. Varude jäägi optimeerimise tulemusena on vähendatud nii materjalide kui ka valmistooteid laoseisu, mis alandab üldisi ja püsivaid tegevuskulusid. Samuti on AS Lasbet Tootmine kulude vähendamiseks sõlminud uue üüri kokkuleppe AS-iga Lasbet, milles vähendatakse AS Lasbet Tootmine ühte suuremat püsikulu ehk tootmishoone üürimakset umbes 30% ulatuses.

3) Likviidsuse juhtimine. Ostjate ja tarnijatega peetakse jooksvalt läbirääkimisi ettevõtte kredidi- ja likviidsusriskide maandamiseks.

4) Võlausaldajate nõuete ümberkujundamine. Saneerimise oluliseks eesmärgiks oli kõigi võlausaldajatega kokkulepete saavutamine, mis läbi oleks võimalik raskused ületada, likviidsus taastada ja tagada jätkusuutlik majandamine. Ettevõtte põhieesmärgiks oli leida konsensus võlausaldajatega selliselt, kus oleks võimalik nõuded ümber kujundada: läbi kohustuste täitmise tähtsuse pikendamise, rahaliste nõuete täitmise osamaksetega ja kokkuleppe võlausaldajaga võlasumma vähendamise osas. Eeltoodu teostamiseks nähti saneerimiskavas ette abinõud, mille kohaselt kujundatakse ümber võlausaldajate nõuded, arendatakse edasi projekte, uute projektide teostamine ning kasutatakse muid meetmeid.

Saneerimiskava järgi on ettevõtte suurimateks võlausaldajateks AS Framm ja Teine Omandamise OÜ, mis kuuluvad üheskoos AS-ga Lasbet Tootmine kontserni Framm. AS-il Framm ja Teine Omandamise OÜ-l on võimalik vajadusel pikendada võrreldes saneerimiskavas sätestatuga enda nõuete tasumise kohustust ning vajadusel osaliselt suurendada nõuete arvelt mitterahalise sissemaksega ettevõtte omakapitali.

Saneerimismenetluse algatamise hetkel on ettevõttel võlgasid summas 6,15 mln eurot, millest 3,45 mln eurot on kohustised omanikule. Kohustiste täitmine toimub osamaksetena kolmeaastase perioodi vältel.

Alljärgnevalt toome 31.12.2019 ja saneerimiskuupäeva, 23.04.2020, seisuga kohustised alljärgnevalt:

Seisuga 31.12.2019 jagunevad kohustised alljärgnevalt :

- Võlad tarnijatele EUR 3 275 904
- Võlad töövõtjatele EUR 270 883
- Võlad AS Framm kontserniettevõtetele EUR 0
- Maksuvõlad EUR 360 836
- Saadud ettemaksed EUR 169 110
- Muud viitvõlad EUR 1 799
- Muud võlad EUR 2 240 360
- KOKKU EUR 6 318 892

Seisuga 23.04.2020 jagunevad kohustised alljärgnevalt :

- Võlad tarnijatele EUR 2 282 163
- Võlad töövõtjatele EUR 198 407
- Võlad AS Framm kontserniettevõtetele EUR 3 448 963
- Maksuvõlad EUR 220 776
- KOKKU EUR 6 150 310

Vastavalt saneerimiskavale jagunevad maksed võlausaldajatele perioodis 2020.-2023. aastatele alljärgnevalt :

2020.aastal EUR 309 748
2021.-2023. aastal EUR 2 789 149

Makseid teostatakse igakvartaalselt.

Saneerimiskavas käsitletakse nõudeid, mis on kujunenud saneerimismenetluse algatamise seisuga 23.04.2020, kuid mille suurust on osaliselt saneerimismenetluse algatamise järgselt täpsustatud vastavalt saneerimisteadele saadud vastustele ning samuti on nõuded osaliselt vähenenud seoses jooksvate maksetega kriitiliselt olulistele tarnijatele.

Ettevõtte juhtkonna arvates on saneerimine tõenäoline ning saneerimiskava täitmine realistlik ja realiseeritav. Saneerimiskava täitmise tähtaeg on 30.06.2023.

Ettevõtte 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eeldusel, et ettevõtte on jätkuvalt tegutsev majandusüksus. Juhtkond on seisukohal, et saneerimise kaudu on võimalik ületada majanduslikult raske olukord ning seeläbi rahuldada võlausaldajate nõuded, taastada kriisijärgselt AS Lasbet Tootmine müügimahud ning kasumlikkus. Vaatamata AS Lasbet Tootmine majanduslikele raskustele on majandusüksus aktiivselt tegutsev ning lisaks töös olevatele projektidele on edukate läbirääkimiste tulemusena planeeritud uute projektide teostamine. Majandustegevuse peamine eesmärk saab olema kriisijärgselt kasumi teenimine ja tekkinud kasumi arvel saneerimisega hõlmatud võlausaldajate nõuete rahuldamine. Senise saneerimismenetluse kestel on AS Lasbet Tootmine suutnud täita kõiki jooksvaid majanduskohustusi igapäevase majandustegevuse rahavoost.

Seisuga 31.12.2019 on AS Lasbet Tootmine omakapital negatiivne, st ei vasta äriseadustikus sätestatud netovara miinimumnõuetele. Et viia ettevõtte negatiivne omakapital vastavusse äriseadustikus sätestatud nõuetele, kaalub konsolideerimisgrupp Framm, kuhu ettevõtte kuulub, erinevaid võimalusi suurendada ettevõtte netovara, mh kasutades selleks konsolideerimisgrupi ettevõtetele kuuluvaid nõudeid ettevõtte vastu.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 27.10.2020

AS LASBET TOOTMINE (registrikood: 11674061) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RASMUS KURM	Juhatuse liige	27.10.2020

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS LASBET TOOTMINE aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud AS LASBET TOOTMINE (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2019 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2019 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõtet sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Tegevuse jätkuvusega seotud oluline ebakindlus

Juhime tähelepanu raamatupidamise aastaaruande lisale 26, kus kirjeldatakse AS LASBET TOOTMINE saneerimiskava ja tegevuse jätkuvust. Lisas 26 kirjeldatud olukorra lahenemise suhtes esineb oluline ebakindlus, mis võib mõjuda negatiivselt ettevõtte finantsseisundile ja majandustulemustele, kuid selle mõju täpset ulatust on hetkel võimatu prognoosida. Meie arvamus ei ole selle asjaoluga seoses märkusega.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärsel kahtluse ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Andris Jegers

Vandeauditori number 171

KPMG Baltics OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 17

Narva mnt 5, Tallinn, 10117

27.10.2020

Audiitorite digitaalallkirjad

AS LASBET TOOTMINE (registrikood: 11674061) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANDRIS JEGERS	Vandeaudiitor	27.10.2020

Kahjumi katmise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2019
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	741 968
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-4 230 129
Kokku	-3 488 161
Katmine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	-3 488 161
Kokku	-3 488 161

Kahjumi katmise otsus

(eurodes)

	31.12.2019
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	741 968
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-4 230 129
Kokku	-3 488 161

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Kokkupandavate betoonehitiste ja nende elementide tootmine	23611	14504843	93.31%	Jah
Kaubavedu maanteel	49411	858795	5.52%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6052700
Faks	+372 6381276
E-posti aadress	lasbet.tootmine@lasbet.ee
Veebilehe aadress	www.lasbet.ee